

Monumentnummer*: 510498

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 20 januari 1999
Kadaster deel/nr 82685/152

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Oranjewoud Heerenveen Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Oranjewoud

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Knijpe B 3584

Omschrijving**

Inleiding

Het markante houten WOONHUIS, vh. landhuis Schoterland thans genaamd Het Hoge Dak, werd in 1920 gerealiseerd in opdracht van T. Binnerts uit Leeuwarden aan de verbindingsweg tussen Heerenveen en Oranjewoud. Het is een zgn. "gecombineerde hout- en massiefbouwsysteem" van het bouw bureau Jos. Souren uit Den Haag (die deze bouwpakketten vermoedelijk importeerde uit Duitsland). Het huis is in- en uitwendig in 1992 gerenoveerd. De garage is in 1993 vernieuwd en valt buiten de bescherming van rijkswege.

Omschrijving

Het woonhuis heeft globaal een rechthoekige plattegrond; aan de achterzijde is enige tijd na de voltooiing in dezelfde bouwtrant een aanbouw gerealiseerd met een achteringang. Op een trasraam van bruine klinkers met asfaltisolatie is een houten skelet systeemwoning opgericht en afgetimmerd met hout, thans gedeeltelijk rabat. De kleurstelling rood (voor horizontale elementen), okergeel (voor verticale elementen) en wit (voor de kozijnen en de onderzijde van het overstek) zijn hersteld naar oorspronkelijke verfsporen. De woning bestaat uit één bouwlaag met een kapverdieping, onder een overstekend wolfdak. Het dak is met riet gedekt. Op de keramische rietvorst is een gemetselde schoorsteen met een pyramidaal opgemetselde mond. De eerste bouwlaag is

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

horizontaal geleed door planken die de stijlen afdekken met horizontale rabatdelen er tussen. Tussen de stijlen zijn in ruime mate 12-ruitsvensters aangebracht. In de zuidgevel zijn vijf 12-ruitsvensters, ritmisch geleed door verticale stijlen. De rechterhelft van de gevel is een risalerende ingangspartij onder een aankapping gedekt met riet, aansluitend bij het oostelijk dakschild. De entree bestaat uit een eenvoudige houten paneel deur met aan weerszijden twee horizontale achtruitsvensters en een bakstenen stoep ervoor. De geveltop aan de zuidzijde bestaat uit verticale rabatdelen. De overgang tussen het opgaand muurwerk en de geveltop wordt geaccentueerd door verticale planken van ongelijke lengte. Hierdoor ontstaat een 'kartelrand' die iets oversteekt en versterkt wordt door het kleurcontrast van okergeel met een witte bies, boven het rood van de gevel. De geveltop heeft een terugsprong over de breedte van de aanzet van de ingangspartij. In de gevelwand zijn zes 12-ruitsvensters direct onder de dakvoet van het wolfeind. In de westgevel zijn twee smallere 12-ruitsvensters aangebracht en twee bredere 16-ruitsvensters met kruiskoos: uitdraaiende ramen met een naar binnen klappend bovenlicht. De noordgevel is gewijzigd na voltooiing van het pand, door een aanbouw aan de overigens verder vlakke achterzijde. De houten uitbouw rust op een klinker trasraam en is gedekt met riet. Voor de achteringang is een bakstenen stoep. In de gevel zijn twee 12-ruitsvensters en in de geveltop zijn zes 12-ruitsvensters, direct onder de dakvoet. In de oostgevel zijn drie 12-ruitsvensters. Onder het dakoverstek is een achter-zijingang met een drietreeds bakstenen stoep. In het oostelijk dakschild is een kajuit met een vierlicht vensterstrook, met achtruitsvensters.

Waardering

Het markante houten woonhuis uit 1920 is van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- als karakteristiek voorbeeld van de vestiging van de gegoede middenklasse te Oranjewoud,
- vanwege de redelijke mate van belang voor de geschiedenis van de architectuur, m.n. de gestandaardiseerde systeembouw in hout,
- vanwege de hoge mate van esthetische kwaliteit van het ontwerp,
- vanwege de redelijke mate van belang wegens het gebruikte materiaal, die refereert naar de landelijke bouwkunst,
- vanwege de hoge mate van gaafheid van het woonhuis,
- vanwege de hoge mate van zeldzaamheid van de bouw van houten middenstandswonhuizen in Friesland voor 1940.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument